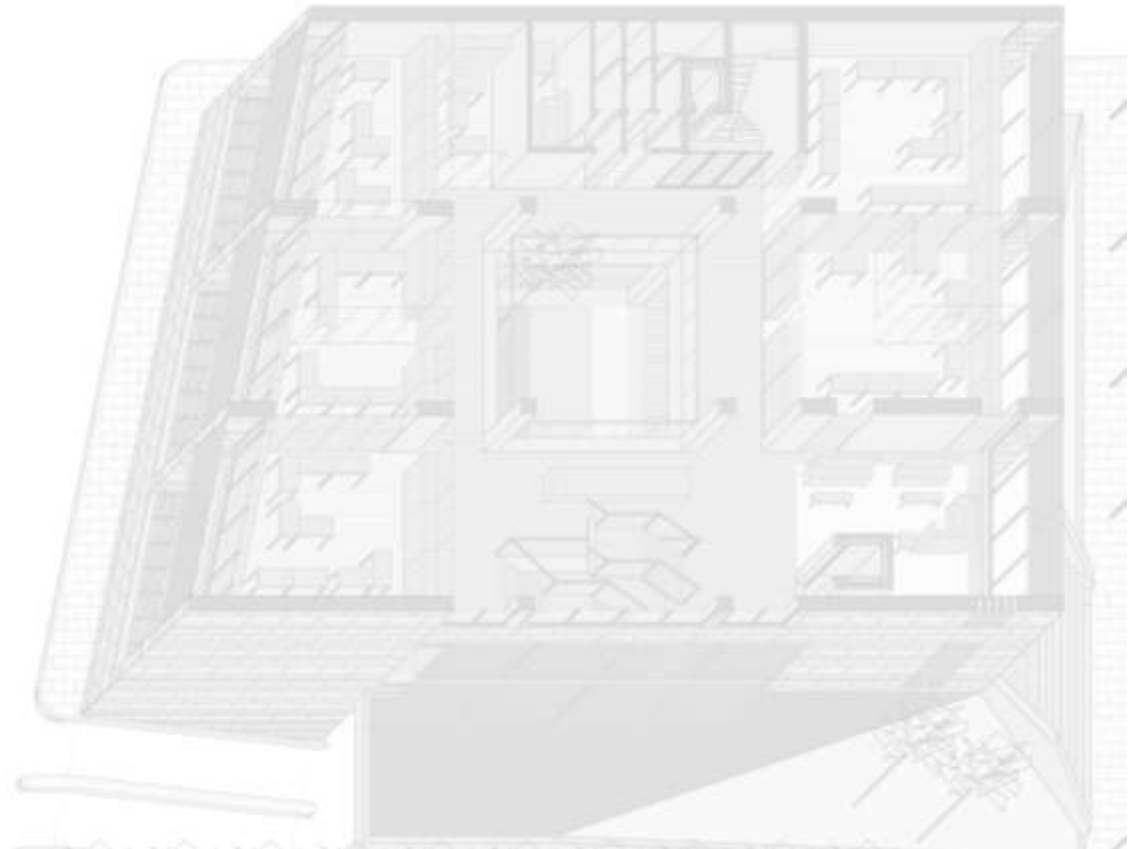

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ/ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΚΤΗΡΙΟ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ

διπλωματική εργασία

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ: ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ Γ.
ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΓΕΩΡΓΙΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Κτήριο Πολεοδομίας στην περιοχή του Αγ. Ιωάννη

Η παρούσα διπλωματική εργασία αφορά την κατασκευή του δημοσίου κτηρίου της Πολεοδομίας στην περιοχή του Αγ. Ιωάννη. Βασική επιδίωξη ήταν ο σχεδιασμός ενός κτηρίου, ο οποίος θα αναδείκνυε το δημόσιο χαρακτήρα του, τόσο στο εξωτερικό, όσο και στο εσωτερικό του. Η δημόσια, όμως, υπόστασή του, όφειλε να ενταχθεί ομαλά στο γύρω υπάρχον περιβάλλον. Επίσης ο σχεδιασμός του κτηρίου πρέπει να ανταποκρίνεται στις λειτουργικές του απαιτήσεις για την καλύτερη εξυπηρέτηση του κοινού και των υπαλλήλων της υπηρεσίας.

BRIEF PRESENTATION OF THE DIPLOMA PROJECT

Building of Urban Planning Service at the region of Saint John

The present diploma project concerns the construction of the public building of Urban Planning Service at the region of Saint John. Main aim was the design of a building, which will bring out its public character, at the outside, as much as at the inside. However, its public presence should be included smoothly in the existing round environment. Also the design of the building should correspond in the functional requirements for the better service of the public and the employees of the Urban Planning Service.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

2.ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ

3.ΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

4. ΙΔΕΑ – ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

6. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΟΒΛΗΜΑΤΑ

7. ΣΧΕΔΙΑ-ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η παρούσα διπλωματική εργασία αποτελεί πρόταση για το σχεδιασμό κτηρίου πολεοδομίας στην περιοχή του Αγίου Ιωάννου, του δήμου Άνω Λιοσίων, Αττικής. Η πολεοδομία του δήμου, λόγω έλλειψης δικού της κτηρίου, στεγάζεται προσωρινά σε άλλα κτήρια της περιοχής, με αποτέλεσμα να μην καλύπτονται επαρκώς οι ανάγκες της για εύρυθμη λειτουργία και καλή εξυπηρέτηση των πολιτών. Συγκεκριμένα, η διάσπαση των στεγαζόμενων τμημάτων, από τα οποία απαρτίζεται η πολεοδομία, σε δύο διαφορετικά κτήρια, δεν προωθεί το συντονισμό των λειτουργιών της, ενώ επικρατεί σύγχυση και τλαιπωρία στους πολίτες που αναγκάζονται να μετακινούνται από το ένα κτήριο στο άλλο, διανύοντας άσκοπα αποστάσεις. Οι άσκοπες αυτές μετακινήσεις αποτελούν ιδιαίτερο πρόβλημα, αν αναλογιστεί κανείς τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Κυρίως, όμως, για τα άτομα με κινητικά προβλήματα η πρόσβαση στα κτήρια της πολεοδομίας είναι σχεδόν αδύνατη. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με τα προβλήματα φύλαξης του αρχείου, από τις κατά καιρούς μετακινήσεις των φακέλων σε κτήρια προσωρινής στέγασης, επιτάσσει την ανάγκη ανέγερσης κτηρίου πολεοδομίας το συντομότερο δυνατό στην περιοχή.

Έχει ήδη οριστεί το οικοπέδο στην περιοχή του Αγίου Ιωάννου, εμβαδού 1460,58τ.μ., μεταξύ των οδών Δυναστ. Αγγέλων, Δυναστ. Μακεδόνων, Ηρακλείου και του προβλεπόμενου προς δημιουργία πεζοδρόμου Πρίσκου. Πρόκειται για το οικοδομικό τετράγωνο 707 (Ο.Τ. 707), όπως παρουσιάζεται στο παρακάτω πολεοδομικό σχέδιο, το οποίο και δόθηκε από την πολεοδομία της περιοχής.

Τα γύρω οικοδομικά τετράγωνα χαρακτηρίζονται κυρίως από αδόμητα οικόπεδα και ισόγεια και δώροφα κτίσματα. Στα υπάρχοντα κτίσματα εκτός από τις οικίες περιλαμβάνονται και δύο δημόσια κτήρια, το σχολείο και η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, ενώ προβλέπεται και η δημιουργία ομώνυμου πάρκου στην περιοχή. Το προσφερόμενο οικόπεδο (κόκκινο) βρίσκεται πλησίον κεντρικής λεωφόρου (κόκκινη γραμμή), η οποία συνδέει άμεσα τη μελετώμενη περιοχή με το κέντρο της πόλης (δημαρχείο).

2. ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ

Με αφετηρία πραγματικά και προεπιλεγμένα δεδομένα προκαλείται το ενδιαφέρον στην παρούσα διπλωματική να γίνει διαχείριση αρχιτεκτονικών ζητημάτων, που ανακύπτουν κατά την πορεία της αρχιτεκτονικής σύνθεσης ενός δημόσιου κτηρίου, όπως αυτό της πολεοδομίας της περιοχής του Αγίου Ιωάννου. Η επίλυση αρχιτεκτονικών προβληματισμών που ανακύπτουν οφείλει να ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες και περιορισμούς, αφού σκοπός της διπλωματικής εργασίας είναι η κατάληξη σε μια άμεσα εφαρμόσιμη αρχιτεκτονική σύνθεση, που να προσαρμόζεται πλήρως στα δεδομένα που δίνονται και ταυτόχρονα να πληρεί τις ανάγκες που υπάρχουν.

Εξ' αρχής ορίζεται το οικόπεδο με συγκεκριμένες διαστάσεις και θέση στην περιοχή, στην οποία ήδη συναντάται πλησίον του ένα σχολείο και μια εκκλησία, ενώ λαμβάνεται υπόψη ότι υπάρχει ήδη πρόβλεψη για τη δημιουργία πάρκου κοντά στην εκκλησία και πεζόδρομου μπροστά από το οικόπεδο.

Στην παρούσα διπλωματική εργασία το ενδιαφέρον κι η προσοχή εστιάστηκε στην κατασκευή του κτηρίου πολεοδομίας, σύμφωνα με τους πολεοδομικούς κανονισμούς της περιοχής, τις αρχές που ορίζουν τα δημόσια κτίρια και υπό τις προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν ανετότερη μετακίνηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα. Συμπληρωματικά, πραγματοποιήθηκε επεξεργασία των γύρω άκτιστων ακόμα οικοδομικών τετραγώνων, ως μια πρόταση πολεοδομικής διαμόρφωσης στην οποία εντάχθηκε ο ήδη προβλεπόμενος πεζόδρομος Πρίσκου, πλησίον του οικοπέδου καθώς και το πάρκο του Αγίου Δημητρίου, κοντά στην εκκλησία.

3. ΚΤΗΡΙΟΛΟΓΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το κτήριο πολεοδομίας, ανάλογα με τις λειτουργίες του, απαρτίζεται σε τμήματα, τα οποία και εμφανίζουν τις ακόλουθες ανάγκες στο σχεδιασμό του κτηρίου.

Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών:

Στη Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών του δήμου περιλαμβάνονται τέσσερα τμήματα και είκοσι ένα (21) γραφεία:

Α. Γραφείο Διευθυντού

Β. Τμήμα Προγραμματισμού-μελετών-επιβλέψεων-κατασκευής έργων, με οκτώ (8) γραφεία.

Γ. Τμήμα Πολεοδομίας με έξι (6) γραφεία.

Δ. Τμήμα Κτηματολογίου και Πολεοδομικών Εφαρμογών με πέντε (5) γραφεία.

Ε. Τμήμα Περιβάλλοντος με δύο (2) γραφεία.

Τέλος, τοποθετούνται πρόσθετοι χώροι, όπως:

Μουσείο Πολεοδομίας,

Αίθουσα συνεδριάσεων και προβολών,

Χώροι φύλαξης αρχείων,

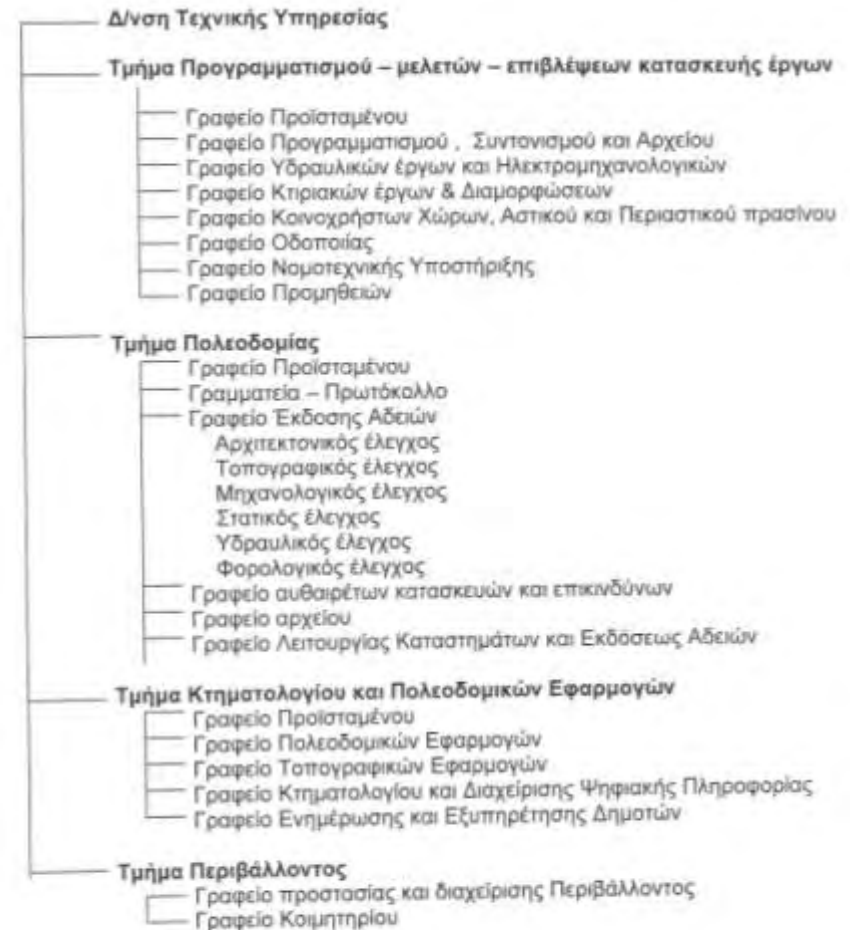
Κυλικείο,

Χώροι αναμονής,

Τουαλέτες,

Αποθήκες και

Γκαράζ υπαλλήλων.

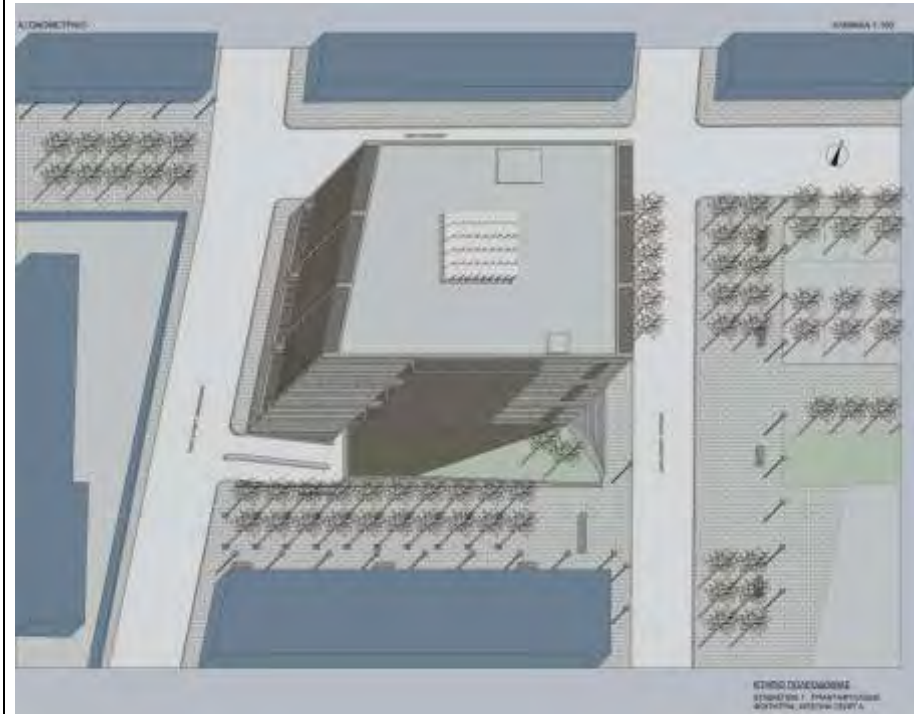

4. ΙΔΕΑ – ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Βασική επιδίωξη ήταν ο σχεδιασμός ενός κτηρίου, ο οποίος θα αναδείκνυε το δημόσιο χαρακτήρα του, τόσο στο εξωτερικό, όσο και στο εσωτερικό του. Η δημόσια, όμως, υπόστασή του, όφειλε να ενταχθεί ομαλά στο γύρω υπάρχον περιβάλλον.

Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του στηρίχθηκε σε μια λιτή, αλλά και αυστηρά καθορισμένη μορφή, η οποία αποδίδεται μέσω της μορφής του «κουτιού». Τηρώντας αυστηρά γεωμετρικά όρια σχεδίασης και ακολουθώντας συγκεκριμένες χαράξεις προέκυψε ένα τραπέζιο. Η κατασκευή αυτή στο χώρο αποπνέει σταθερότητα και ταυτόχρονα στιβαρότητα, αφού δίνοντας την αίσθηση της ισορροπίας καταφέρνει με σοβαρό ύφος να επιβληθεί “διακριτικά” στο γύρω περιβάλλον. Η πολεοδομική διαμόρφωση, άλλωστε, που προτείνεται στα διπλανά οικοδομικά τετράγωνα, δίνει στο κτήριο της πολεοδομίας υψομετρική υπεροχή, τονίζει περισσότερο την παρουσία του και συμβάλλει στον γρηγορότερο εντοπισμό του από το βλέμμα του εξωτερικού παρατηρητή.

Επιλέγεται η χρήση οπλισμένου σκυροδέματος με επένδυση μαρμάρου, σε συνδυασμό με επιφάνειες υαλοστασίων στα ανοίγματα. Συγκεκριμένα, επιδιώκεται η αρμονική ανάμειξη και εναλλαγή του εξωτερικού φυσικού περιβάλλοντος και του εσωτερικού χώρου του κτηρίου, καθώς το βλέμμα του παρατηρητή συναντά το κτήριο από έξω προς τα μέσα ή από μέσα προς τα έξω. Το γεγονός αυτό, επιτυγχάνεται με τη χρήση εκτεταμένων ανοιγμάτων σε όλο το μήκος των ανατολικών και δυτικών όψεων του κτηρίου, συμπεριλαμβανομένης της κυρίας εισόδου. Για τον ίδιο σκοπό τοποθετείται κεντρικό αίθριο (χώρος φυτεμένος) στο εσωτερικό του

κτηρίου, ενώ, χωρίς να στερείται λειτουργικότητας, χρησιμοποιούνται υαλοστάσια σε ρόλο διαχωριστικών.

Εντός του κτηρίου, ως συμπαγή στοιχεία διακρίνονται τα ερμάρια, τα οποία αποτελούν ουσιαστικά, σχεδιαστικό εργαλείο καθώς ακολουθούν τις χαράξεις των υποστυλωμάτων του στατικού φορέα του κτηρίου και υιοθετούν τις διαστάσεις τους. Με τον τρόπο αυτό, τα ερμάρια προσαρμόζονται αρμονικά στο εσωτερικό του κτηρίου και μαζί με τα υάλινα πετάσματα αποτελούν το βασικό εργαλείο διαχωρισμού των γραφείων.

5. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Βασική επιδίωξη ήταν η κατασκευή ενός εύχρηστου και λειτουργικού κτηρίου, που θα κάλυπτε τις οργανωτικές κυρίως ανάγκες της υπηρεσίας και θα εξυπηρετούσε με το καλύτερο δυνατό τρόπο το συντονισμό των μεταξύ τους τμημάτων (διάγραμμα).

Το κτήριο αναπτύσσεται σε πέντε επίπεδα, στα δύο υπόγεια γκαράζ προς χρήση των υπαλλήλων της υπηρεσίας, στο ισόγειο και τους δύο ορόφους, για τη στέγαση των διαφόρων τμημάτων της.

Ισόγειο

Το ισόγειο αποτελεί το επίπεδο με τον εντονότερο δημόσιο χαρακτήρα, αφού είναι αυτό που υποδέχεται τη μεγαλύτερη μάζα κοινού. Για το σκοπό αυτό, είναι σχεδιασμένο με γνώμονα την ευκολότερη πρόσβαση και εξυπηρέτησή του. Με την είσοδό του ο πολίτης συναντά αριστερά του το γραφείο πληροφοριών και δίπλα του τον ανελκυστήρα και τη μεγάλη σκάλα προς τους ορόφους. Ευθεία μπροστά του αντικρίζει τα γραφεία του τμήματος της πολεοδομίας και κεντρικά δεσπόζει το φωτισμένο αίθριο. Περιμετρικά του αίθριου αναπτύσσονται ουσιαστικά οι χώροι του ισογείου. Σε μια δεξιόστροφη πορεία εντοπίζονται η δεύτερη σκάλα προς τους ορόφους, η οποία κλεισμένη με τζαμαρία, εξυπηρετεί περισσότερο την άνοδο των υπαλλήλων, οι τουαλέτες, το μουσείο πολεοδομίας, με χάρτες και φωτογραφικό υλικό της πόλης, και τέλος το κυλικείο, σε χαμηλότερο επίπεδο των υπολοίπων.

ά όροφος

Στον ά όροφο τοποθετούνται περιμετρικά του αιθρίου το τμήμα Κτηματολογίου και Πολεοδομικών εφαρμογών, το τμήμα Περιβάλλοντος και δύο γραφεία του τμήματος Προγραμματισμού-Μελετών-Επιβλέψεων κατασκευής έργων. Η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας στεγάζεται επίσης σε αυτόν τον όροφο, ώστε να υπάρχει εξίσου εύκολη πρόσβαση σε αυτήν και από τα δύο επίπεδα του κτηρίου, το ισόγειο και το δεύτερο όροφο. Τα γραφεία και εδώ είναι οργανωμένα περιμετρικά του αιθρίου, μαζί με τις τουαλέτες, μία μικρή κουζίνα για το προσωπικό και το καθιστικό αναμονής.

β όροφος

Στον β όροφο στεγάζονται γραφεία του τμήματος Προγραμματισμού-Μελετών-Επιβλέψεων κατασκευής έργων, γραφεία με τα οποία δεν έρχεται σε επαφή το ευρύ κοινό, καθώς και οι αίθουσες συνεδριάσεων και προβολών, για περισσότερη ησυχία, ενώ επαναλαμβάνεται η παρουσία των χώρων των τουαλετών και του καθιστικού αναμονής.

ά και β επίπεδο υπογείων

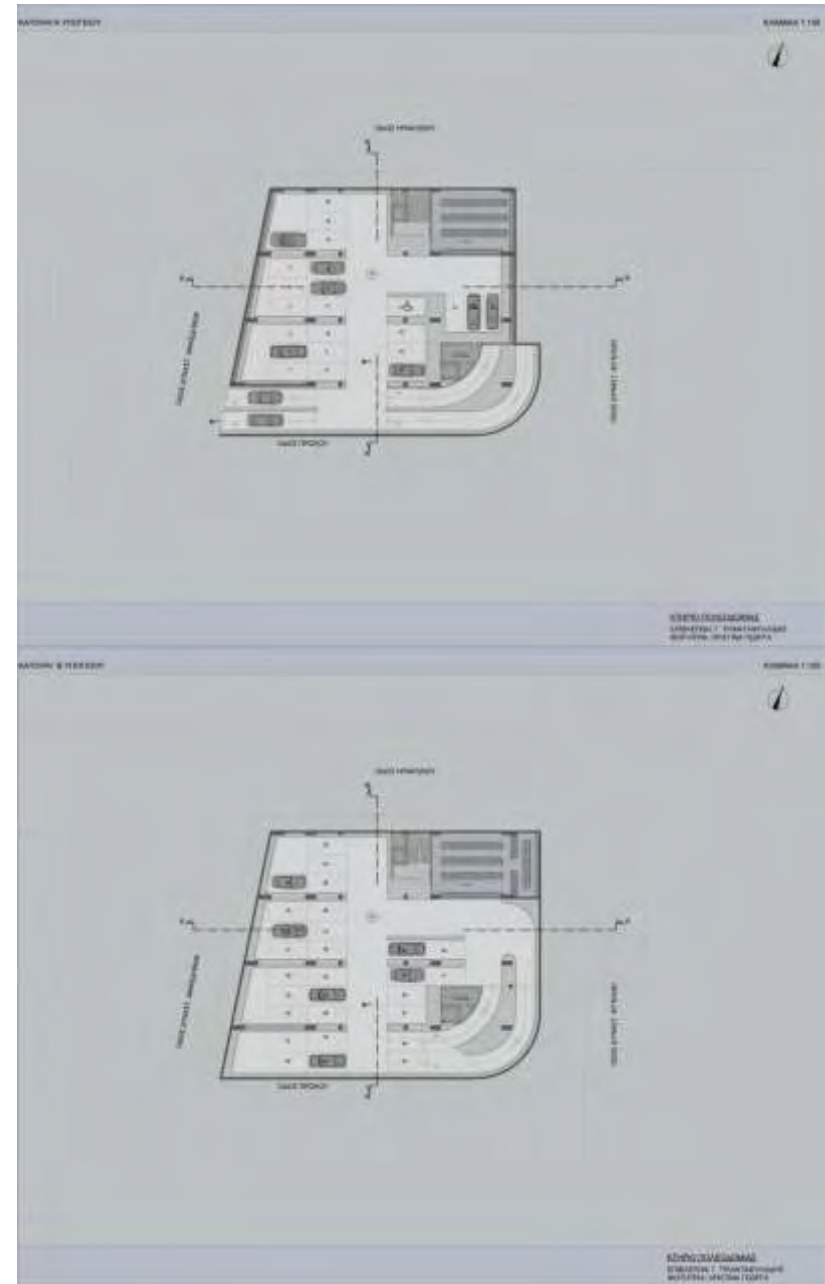
Στα δύο επίπεδα υπογείων οδηγεί η δεύτερη σκάλα, κλεισμένη με τζαμαρία, που περιγράφηκε νωρίτερα στο επίπεδο του ισογείου. Η χρήση των υπογείων γίνεται αποκλειστικά από τους υπαλλήλους της υπηρεσίας, αφού έχουν διαμορφωθεί χώροι φύλαξης του αρχείου της

πολεοδομίας, χώροι μηχανολογικών και ηλεκτρολογικών καταστάσεων και κατά κύριο λόγο χώροι στάθμευσης των οχημάτων των υπαλλήλων. Για τους πολίτες υπάρχει πρόβλεψη χώρου στάθμευσης στο πάρκο του Αγίου Δημητρίου.

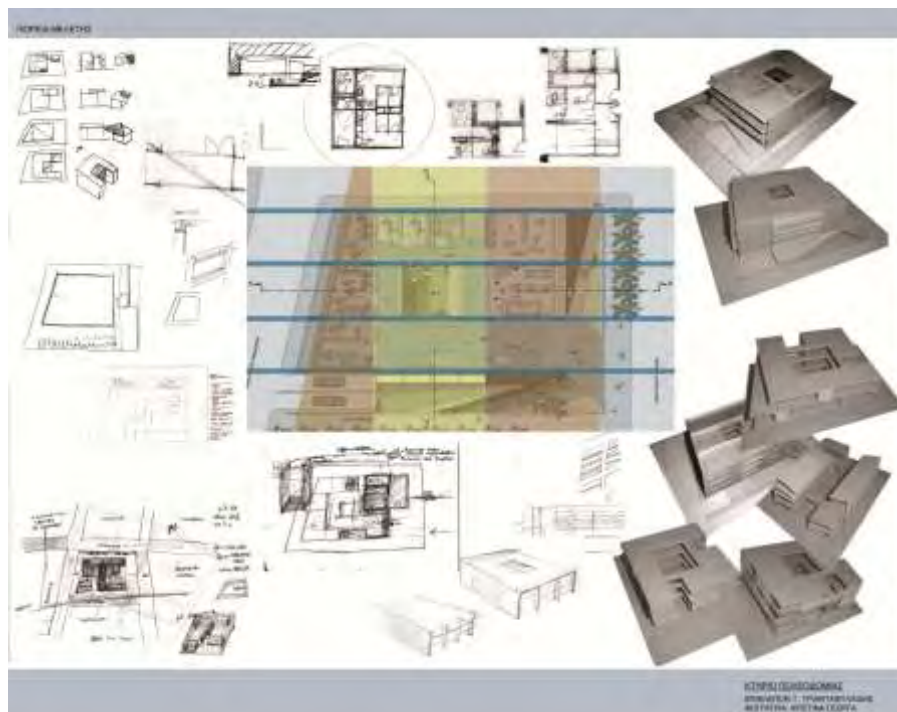
6. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΚΙΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Κατά το σχεδιασμό του κτηρίου ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στην εύκολη πρόσβαση και εξυπηρέτηση των ατόμων με κινητικά προβλήματα, αφού πλησίον του κλιμακοστασίου εξωτερικά της κυρίας εισόδου καταλήγει μία ράμπα και για τη μετακίνηση προς τους ορόφους του κτηρίου προβλέπεται ανελκυστήρας δίπλα από κάθε μεγάλο κλιμακοστάσιο.

7. ΣΧΕΔΙΑ - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

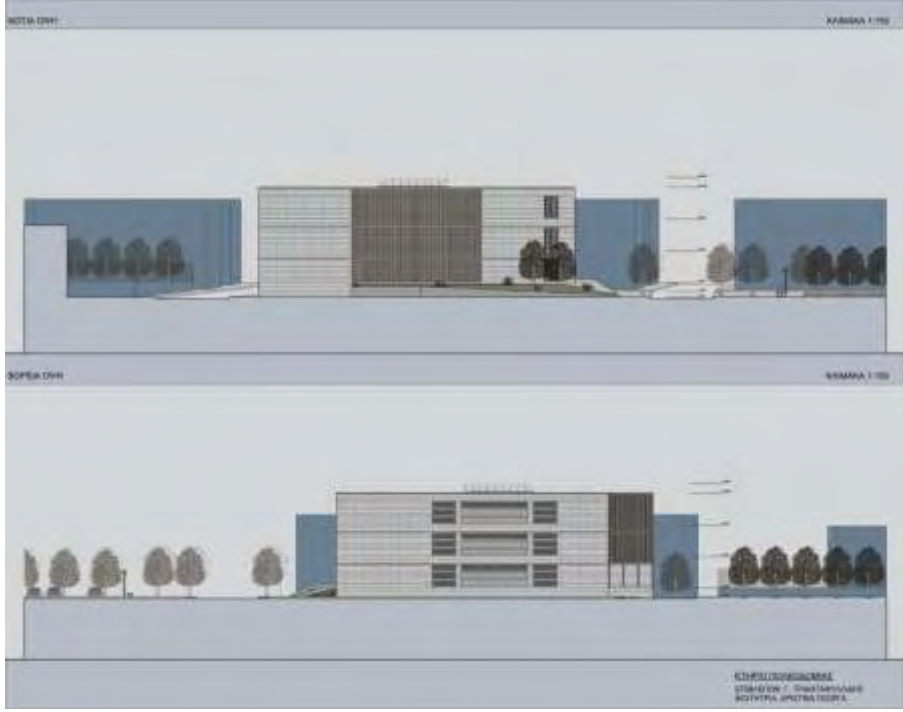
ΣΚΙΤΣΑ ΚΑΙ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΜΑΚΕΤΩΝ

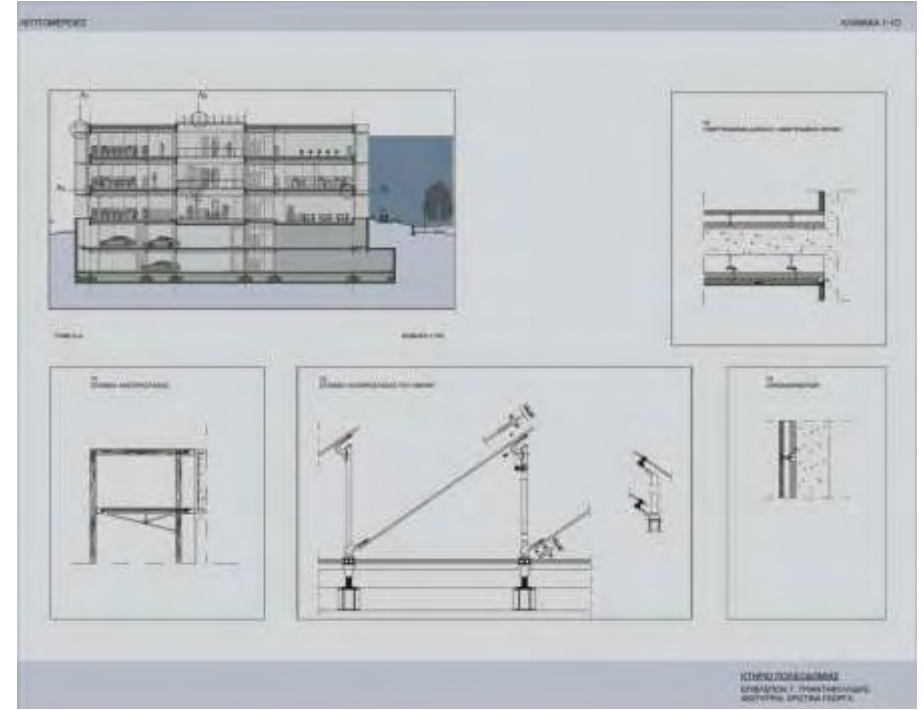
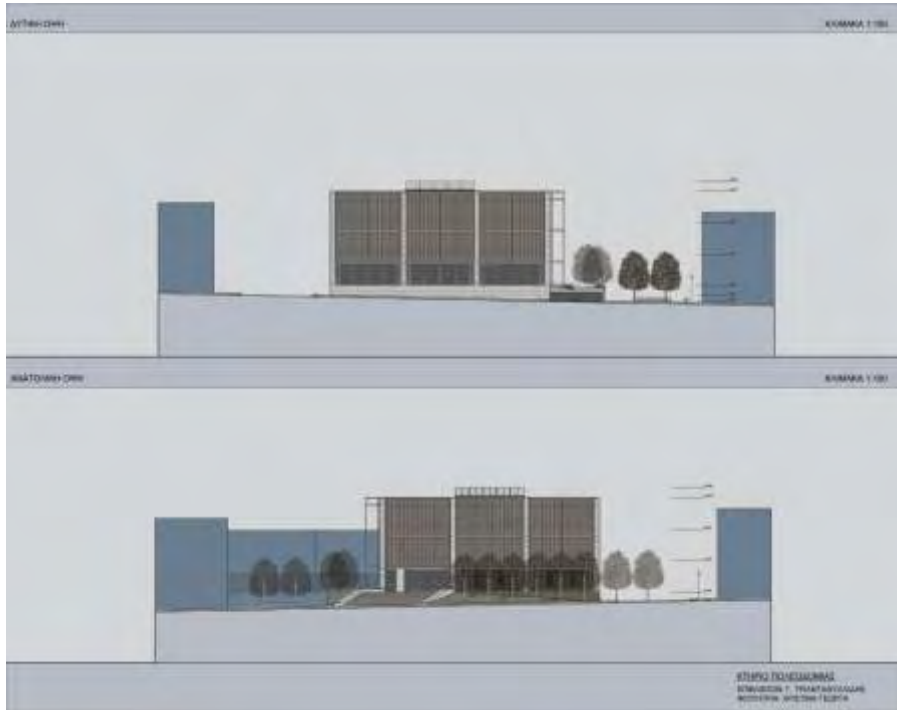

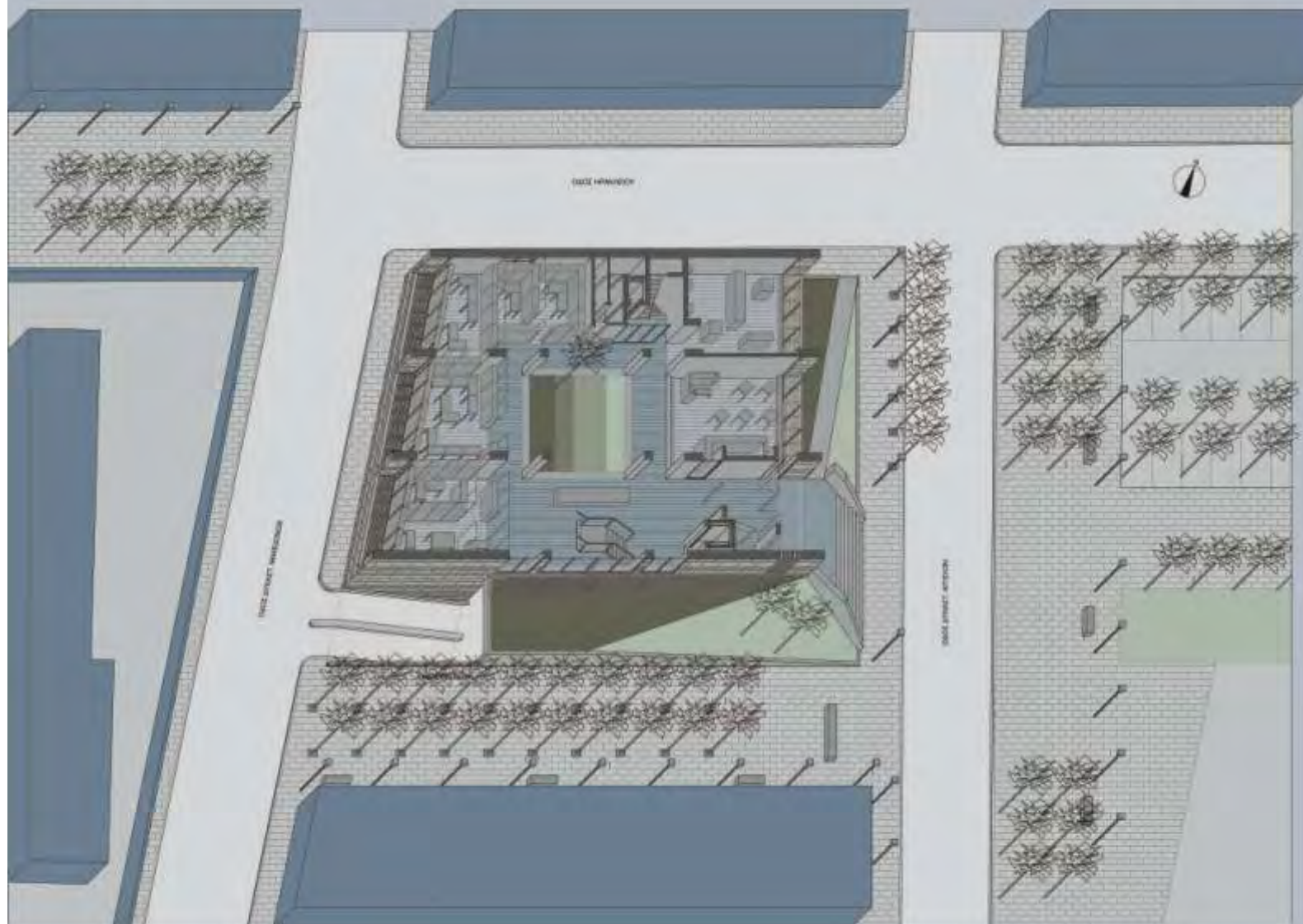
ΤΡΙΣΔΙΑΣΤΑΤΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

ΣΧΕΔΙΑ

ΚΤΗΡΙΟ ΠΟΛΕΩΔΟΜΙΑΣ
ΕΠΙΒΛΕΤΩΝ: Γ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ
ΒΟΗΘΗΤΡΙΑ: ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΕΩΡΓΙΑ

Τις θερμές μου ευχαριστίες εκφράζω στον επιβλέποντα της παρούσας διπλωματικής εργασίας και καθηγητή του τμήματος Αρχιτεκτόνων
Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας
κ. Τριανταφυλλίδη Γιώργο,
για το αμέριστο ενδιαφέρον, την ανεκτίμητη προσφορά και καθοδήγηση της εργασίας.